

Titulació	Tipus	Curs
Arqueologia	FB	1

Professor/a de contacte

Nom: Jesus Brufal Sucarrat

Correu electrònic: jesus.brufal@uab.cat

Equip docent

Nil Rider Enrique

Raúl Muñoz Céspedes

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Cap prerequisit.

Objectius

L'assignatura fa un recorregut generalista sobre les diverses etapes i els principals processos i esdeveniments que van tenir lloc durant l'Edat Mitjana, entre els segles V-XV a través de diversos enfocaments temàtics de la ciència històrica (social, polític, econòmic, ideològic, cultural) i mitjançant activitat de caràcter teòric i pràctic. L'objectiu principal de l'assignatura és proporcionar als alumnes els recursos adequats per adquirir el coneixement bàsic sobre el marc històric de l'Edat Mitjana que li servirà per fonamentar l'aprenentatge de moltes de les assignatures posteriors del grau.

Resultats d'aprenentatge

1. CM02 (Competència) Avaluar el potencial de determinades troballes per a preservar-les i adequar-les a un públic més ampli.
2. CM03 (Competència) Preservar els materials arqueològics històrics per a proporcionar una visió ètica i justa del passat de les societats.

3. CM04 (Competència) Analitzar les aportacions històriques de cada gènere a partir de l'arqueologia superant el desequilibri dels textos històrics.
4. KM05 (Coneixement) Identificar els materials amb el període corresponent per a reconèixer-ne la cronologia i la funció dins d'un context arqueològic.
5. KM06 (Coneixement) Analitzar textos històrics per a interpretar de manera crítica restes materials arqueològiques.
6. SM04 (Habilitat) Aplicar els coneixements històrics per a explicar les restes arqueològiques d'un jaciment històric determinat.
7. SM05 (Habilitat) Analitzar els materials de períodes diferents per a associar-los a activitats concretes d'un moment històric.
8. SM06 (Habilitat) Descriure de forma escrita o oral el resultat de la interpretació de materials determinats en una estructura arqueològica concreta.

Continguts

Tema 1. Què és l'edat mitjana i quina percepció en tenim des de l'actualitat?

Tema 2. Les migracions germàniques i la fi de l'Imperi d'Occident.

Tema 3. L'imperi romà d'orient i la Pèrsia Sassànida.

Tema 4. L'expansió del cristianisme i les primeres heretgies.

Tema 5. El naixement, expansió i consolidació de l'Islam.

Tema 6. El naixement del Bizanci hel·lenitzat.

Tema 7. Auge i caiguda de l'Imperi Carolingi.

Tema 8. L'Europa de l'any 1000.

Tema 9. Societat i producció a l'Europa Occidental (segles VII-XII).

Tema 10. L'església dels segles VIII-XII.

Tema 11. Europa en el segle XIII.

Tema 12. L'economia europea baix medieval.

Tema 13. La societat en la baixa edat mitjana.

Tema 14. L'església, l'espiritualitat i la cultura a occident (segles XIII-XIV).

Tema 15. Els regnes europeus en el segle XV.

Tema 16. Pensament i cultura a finals de l'edat mitjana.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques dirigides pel professor/a	35	1,4	

Sessions de seminaris i pràctiques dirigides pel professor/a	10	0,4
Tipus: Supervisades		
Lectura comprensiva de textos i interpretació de cartografies, gràfics, taules i documents arqueològics	20	0,8
Tipus: Autònomes		
Estudi individual	25	1
Realització de ressenyes, treballs i comentaris analítics	30	1,2

-Classes teòriques dirigides pel professor/a.

-Sessions de seminaris i pràctiques dirigides pel professor/a.

-Pràctiques vinculades a sortides organitzades.

-Lectura comprensiva de textos i interpretació de cartografies, gràfics, taules i documents arqueològics.

-Realització de ressenyes, treballs i comentaris analítics.

-Estudi individual.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen 1	30%	8	0,32	CM04, KM05, KM06, SM04, SM05, SM06
Examen 2	30%	8	0,32	CM04, KM05, KM06, SM04, SM05, SM06
Treball escrit	30%	10	0,4	CM02, CM03, CM04, KM05, KM06, SM06
Treball oral	10%	4	0,16	CM03, CM04, SM06

L'avaluació continuada es conforma a partir de les següents proves i percentatges:

- Dos exàmens escrits reflexius (30% de la nota cadascún).

- Un Treball escrit sobre la localització, identificació i anàlisi d'un biaix interpretatiu de l'Edat Mitjana (30% de la nota).

- Un Exercici oral reflexiu sobre què has après en Història Medieval (10% de la nota).

Informacions rellevants:

- Es reavaluaran les activitats d'avaluació lliurades en els terminis establerts pel professor/a de l'assignatura; en cap cas es podrà presentar un exercici per primera vegada durant el període de reavaluació. La reavaluació consistirà en una prova escrita a partir de tot el programa. La nota de reavaluació serà un aprovat.

- Es considerarà com alumne "no avaluable" aquell que no ha lliurat un mínim del 50% de les evidències avaluables de l'assignatura.

- En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un exercici d'avaluació, aquest es qualificarà amb un 0, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En el cas de produir-se diverses irregularitats en altres exercicis la qualificació final de l'assignatura serà 0.

- L'alumnat tindrà dret a revisar els resultats de les proves realitzades. El professorat establirà oportunament els mecanismes per fer-ho.

- En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través fòrums wiki i / o discussions d'exercicis a través de Moodle, Teams, etc. El professorat vetllarà perquè l'estudiant hi pugui accedir o li oferirà mitjans alternatius al seu abast.

L'avaluació única es conforma a partir de les següents proves i percentatges:

- Un examen oral (30% de la nota).

- Una ressenya d'un llibre a elegir (35% de la nota).

- La realització d'un projecte (35% de la nota).

Informacions rellevants:

- L'alumne que hagi presentat les tres avaluacions però no les hagi superades tindrà dret a la reavaluació que consistirà en una prova única i teòrica.

- Es considerarà com alumne "no avaluable" aquell que no ha presentat les avaluacions en la data indicada pel professor.

- S'aplicarà el mateix sistema de recuperació que per l'avaluació continuada.

- En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un exercici d'avaluació, aquest es qualificarà amb un 0, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En el cas de produir-se diverses irregularitats en altres exercicis la qualificació final de l'assignatura serà 0.

- L'alumnat tindrà dret a revisar els resultats de les proves realitzades. El professorat establirà oportunament els mecanismes per fer-ho.

- En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través fòrums wiki i / o discussions d'exercicis a través de Moodle, Teams, etc. El professorat vetllarà perquè l'estudiant hi pugui accedir o li oferirà mitjans alternatius al seu abast.

Ús de l'intel·ligència artificial

Aquesta assignatura permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) exclusivament en tasques de cerca bibliogràfica o cerca d'informació. L'estudiant ha de (i) identificar les parts que han estat generades amb IA; (ii) especificar les

eines utilitzades; i (iii) incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït en el procés i el resultat final de l'activitat. La no transparència de l'ús de la IA en aquesta activitat avaluable es considerarà falta

d'honestat acadèmica i comporta que l'activitat s'avalui amb un 0 i no es pugui recuperar, o sancions majors en casos de gravetat.

Bibliografia

Manuale de consulta

García de Cortázar, J. A.; Sesma, J. A.: *Historia de la Edad Media, una síntesis interpretativa*. Alianza Universidad, 1997.

Salrach, J.M., *Entre Roma i el Renaixement. Història i textos de l'Occident Medieval*, Eumo, Vic, 2002.

Contamine, Bompaigne i altres. *La economía medieval*. Akal. Madrid, 2000.

Baschet, J. *La civilisation féodale. De l'an mil à la colonisation de l'Amérique*. Aubier, Ed. Flammarion, París 2004. Traducció: *La civilización feudal: Europa del año mil a la colonización de América*. Fondo de Cultura Económica, USA 2010.

Wickham, Chris. *Europa en la Edad Media. Una nueva interpretación*. Ed. Crítica, Barcelona, 2017.

Donado Vara, J. - Echevarría Arsuaga, A. *Historia Medieval I (siglos V-XII)*, UNED, Madrid, 2014.

Donado Vara, J. - Echevarría Arsuaga, A. - Baquero Goñi, C. *Historia Medieval II (siglos XIII-XV)*, UNED, Madrid, 2014.

Obres generals (per períodes i temes)

Devroey, J-P. *Économie rurale et société dans l'europe franque (VIe-IXe siècles)*. Ed. Belin, Paris, 2003.

Faci, J. *Introducción al mundo Bizantino*. Ed. Síntesis, 1996. Bresh, H.; Guichard, P.; Mantran R.: *Europa y el Islam en la Edad Media*. Ed. Crítica, Barcelona, 2001.

Wickham, C: *Una historia nueva de la alta Edad Media*. Crítica, Barcelona, 2009.

Toubert; P: *Europa en su primer crecimiento. De Carlomagano al año mil*.

Publicacions de la Universitat de València, 2006.

Bartlett, R.: *La formación de Europa. Conquista, civilización y cambio cultural, 950-1350*. Publicacions Universitat de València, 2003.

T. Bisson: *La crisis del siglo XII*. Ed. Crítica, 2010.

G. Bois: *La gran depresión medieval: siglos XIV-XV: el precedente de una crisis sistémica*. Publicacions de la Universitat de València, 2001.

P. Contamine: *La guerra en la Edad Media*. Ed. Labor, 1984

Bibliografia instrumental

Kinder-Hilgemann. *Atlas Histórico Mundial*, ed. Istmo, 2 vols.

Bonnassie, P. *Vocabulario básico de la historia medieval*, ed. Crítica.

Loyn, H. R. *Diccionario Akal de Historia Medieval*. Akal, Madrid, 1998.

MacKay-Ditchburn (eds). *Atlas de Europa Medieval*, ed. Cátedra.

Salrach, J.M., *Entre Roma i el Renaixement. Història i textos de l'Occident Medieval*, Eumo, Vic, 2002.

F. Maíllo: *Vocabulario básico de la historia del Islam*. Ed. Akal, 1987.

Programari

-

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt